

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Protokoll 6/2007 fört vid sammanträde
tisdagen den 12 juni 2007, kl 17 00
Bolindersalen, Tekniska nämndhuset,
Stockholm

Justerat:

Ulla Hamilton

Åsa Romson

Närvarande:

Ordförande

Ulla Hamilton (m)

Vice ordförande

Åsa Romson (mp)

Ledamöter:

Lennart Jansson (m)

Torbjörn Erbe (m)

Daniel Valiollahi (m)

Per Ola Bosson (m)

Karin Karlsbro (fp)

Eva Louise Erlandsson Slorach (s)

Malte Sigemalm (s)

Ulla Jöhnk (s)

Godfrey Etyang (s)

Ersättare:

Ulf Linder (m)

tjg

Nils Ingelström (m)

Aysin Hartzell (m)

Björn Gülich (m)

Sten Collander (m)

Gerd Sjöberg-Granlund (s)

Hassan Said Mahamed (s)

Fredrik Canerstam (s)

Tina Kratz (v)

tjg

Charles Berkow (mp)

Förhinder hade anmälts av ledamöterna Lena Bring (m) och Stellan Hamrin (v) samt ersättarna Gustav Åkerblom (fp), Anders Broberg (kd) och Carina Paulsson (s).

Föredragande vid sammanträdet var direktör Gunnar Söderholm.

Dessutom var biträdande borgarrådssekreterare Karin Lundberg och miljöförvaltningens avdelningschefer närvarande.

§ 1

Justering

Att jämte ordföranden justera dagens protokoll utsågs vice ordföranden Åsa Romson. Ordföranden meddelade att protokollet skulle justeras den 19 juni 2007.

§ 2

Föregående protokoll

Anmäldes och antecknades att det vid nämndens sammanträde den 22 maj 2007 förda protokollet justerats i vederbörlig ordning.

§ 3

Anmälningar av beslut enligt delegation

Beslut om föreläggande och förbud vid vite åtgärd eller förbud i klara fall, *bilaga 73*

Beslut om föreläggande och förbud vid vite vid infordrande av uppgift eller utredning som behövs i tillsynen, *bilaga 74*

Beslut om föreläggande och förbud utan vite, *bilaga 75*

Beslut om att lämna klagomål utan åtgärd, *bilaga 76*

Beslut om yttrande till centrala myndigheter av främst enkel art, *bilaga 77*

Beslut i personalärenden, *bilaga 78*

Beslut om tillstånd till avloppsanläggning, *bilaga 79*

Beslut om tillstånd till värmepump med mark eller vatten som värmekälla, *bilaga 80*

Beslut om tillstånd enligt de lokala hälsoskyddsföreskrifterna till viss djurhållning inom område med detaljplan, *bilaga 81*

Beslut om dispens från bestämmelse i lokala hälsoskyddsföreskrifterna, *bilaga 82*

Beslut om fastställande om ändring av avgifter för provning och tillsyn, miljöbalken, *bilaga 83*

Beslut om godkännande och upphävande för livsmedelsverksamheter, *bilaga 84*

Beslut om fastställande och ändring av avgift för tillsyn m.m., livsmedelslagen, *bilaga 85*

Beslut om anmälan till länsstyrelsen av förbuds- eller omhändertagandebehov, *bilaga 86*

Beslut om yttrande över remisser från stadsbyggnadsnämnden i ärenden om bygglov ifråga om ny- och ombyggnad av byggnader och lokaler m.m., *bilaga 87*

Beslut om yttrande över remisser från stadsbyggnadsnämnden i ärenden om detaljplaner av mindre omfattning – s.k. enkelt planförfarande enl 5 kap 28 § plan- och bygglagen, *bilaga 88*

Beslut om yttrande i ärenden enligt alkohollagen, *bilaga 89*.

§ 4

Motion (2007:11) av Per Ankersjö (c) om användande av marknadskrafterna för en bättre miljö i stadens upphandling och valfrihetssystem

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2007-002513-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt

1. föreslå kommunstyrelsen besluta att anse Per Ankersjös motion besvarad med vad som anförts i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 15 maj 2007.

Yrkanden

Ordföranden Ulla Hamilton (m) med instämmande av ledamoten Karin Karlsbro (fp) yrkade enligt förvaltningens förslag att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. föreslå kommunstyrelsen besluta att anse Per Ankersjös motion besvarad med vad som anförts i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. bifalla motionen
2. därutöver anföra följande.

”Förvaltningens förslag är ett avslag på motionen och man hänvisar till att lagregleringen på upphandlingsområdet försvårar att upphandlade varor och tjänster inkluderar miljöinformation för brukarna. Vi menar att det är fullt möjligt med nuvarande lagstiftning att säkerställa att miljöinformation kan ges i de situationer som vi tror motionären syftar på. Miljöpartiet ser ingen anledning att stadens medborgare inte ska få relevant miljöinformation om de tjänster och varor som de brukar inom kommunal eller upphandlad verksamhet. Problemet är snarare än lagstiftningen att den borgerliga majoriteten politiskt motsätter sig att använda miljöinstrumentet i upphandlingar trots att detta visat sig vara en viktig väg både till teknikutveckling på miljöområdet förbättring av verksamheter.”

Ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) med instämmande av tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. tillstyrka motionärens förslag
3. därutöver anföra följande.

”Motionen tar upp en viktig fråga, nämligen värnandet om vår gemensamma miljö och frågan om hur staden använder sina resurser för att skapa en utveckling med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Motionären uppmärksammar möjligheten att använda stadens upphandlingar som instrument för att påverka vårt samhälles miljöpåverkan i positiv riktning. Det är glädjande att konstatera att miljöförvaltningen i sina upphandlingar söker påverka samhället i en riktning mot mindre miljöpåverkan, men det bör ske i alla upphandlingar. Av denna anledning bör stadens upphandlingspolicy förändras så att alla nämnder åläggs att ta tillvara denna möjlighet.

Motionären lyfter vidare de möjligheter staden har att - efter att man avhämtat sig möjligheten att påverka verksamheten direkt eller genom upphandling, och alltså bara har finansieringsansvaret kvar – underlätta för medborgare och privatpersoner att göra ett miljövänligt val.

Det som kvarstår är då, vilket motionären också tar upp, information. Det vore önskvärt om stadens Miljöcentrum för företagande kunde fortsätta sin verksamhet eftersom stadens information, i det fall motionen tillstyrks, bör bygga på kriterier som är fria från påverkan av de marknadskrafter som informationen är tänkt att påverka.

Motionären anger heller inte några skäl till varför det bara är miljöhänsyn som staden ska använda skattemedel för att, så att säga, ”leda in” marknadskrafterna mot. Även sociala mål och antidiskrimineringsmål är önskvärda och målsättningar på dessa områden är i allra högsta grad viktiga att uppnå.

Till sist kan det finnas skäl att påpeka att det inte finns någon logisk eller empirisk koppling mellan valfrihet för medborgarna och upphandling, avknoppning eller utmaningsrätt. Inom en rad icke upphandlade eller avknoppade verksamheter finns idag valfrihet. Inom en rad upphandlade och avknoppade verksamheter finns ingen valfrihet.

Utmaningsrätten innebär sakligt sett ingen valfrihet för medborgare, utan snarare för verksamhetsutövare och företag som kan välja att utmana. Medborgare kan tvärtom ha valt en verksamhet, som sedan utmanas och får ny utövare med ny inriktning. Valfrihet är positivt och kan bidra med att skapa dynamik inom ett verksamhetsområde när brukare har ytterligare en möjlighet att ge uttryck för sin uppfattning. När valfriheten istället blir utförarens vänds så att säga relationen och det är tveksamt om det finns någon positiv dynamik i det som följer.

Valfriheten bör dessutom utformas på ett sätt som inte slår undan grundvalen för hela verksamheten. Då blir den kontraproduktiv och det du kan uppnå med ditt val är att bli den som förlorar minst, snarare än den som påverkar en verksamhet man brukar i en positiv riktning. Tyvärr tycks den borgerliga majoriteten drivas mer av ideologiskt motiverad privatiseringslust och mindre av omsorg om verksamheterna, brukarna eller skattekollektivet i dessa frågor.”

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt miljö- och hälsoskyddsnämnden utan omröstning bifalla ordföranden Ulla Hamiltons yrkande.

Reservationer

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) med hänvisning till sitt yrkande.

Ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) med hänvisning till sitt yrkande.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 5

Remiss av råd om bevarande och gallring av handlingar hos kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet från riksarkivet

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2007-003126-217

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 28 maj 2007.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. tillstyrka Riksarkivets förslag
2. föreslå miljöförvaltningens synpunkter som förbättringspunkter i nuvarande förslag eller framtida revidering.

§ 6

Miljö- och hälsoutredningen

Dnr 2006-002363-203

Direktören anmälde förvaltningens förslag i tjänsteutlåtande den 25 april 2007.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. godkänna förvaltningens förslag till fortsatt arbete med miljö- och hälsoutredningen
2. miljö- och hälsoutredningen ska vid sidan om lagstiftning och uppdrag i budget utgöra ett underlag för förvaltningens verksamhetsplanering.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) samt tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v).

”Framtagandet av miljö- och hälsoskyddsutredningen är mycket viktig för att miljöarbetet ska kunna bedrivas strategiskt och att förebyggande arbete prioriteras. Det är helt nödvändigt att denna process vidareutvecklas så att tillsynsarbetet, övervakningsarbetet och programarbetet förbättras. Tyvärr ges i den borgerliga budgeten för miljöförvaltningen alltför små ramar att verkligen driva vidare en process som finslipar detta verktyg.

Vi anser att detta arbete borde knytas samman med folkhälsoarbetet i staden. Vi beklagar att den borgerliga alliansen beslutat att lägga ner arbetet med folkhälsoprogrammet, och anser att det arbetet snarast ska återupptas.”

§ 7

Aktualisering av Stockholmsmodellen – underlagsrapport till 3H projektet

Dnr 2005-001832-111

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt

1. bifalla förvaltningens förslag till beslut i punkten 1,
2. avslå förvaltningens förslag till beslut avseende punkterna 2, 3 och 4
3. därutöver anföra följande.

”Det framgår av ärendet att detta är ett pågående projekt i två delar vars andra hälft kommer att redovisas under hösten år 2007. Eventuella slutsatser är beroende av resultaten från båda undersökningarna och vi finner det därför svårt att ta ställning till rapporten i detta skede. Rapporten kompletteras med uppgifter om socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Detta är komplex materia och värderingsgrunderna är många varför analysen kan komma att variera mycket utifrån vilka faktorer man väljer att fokusera på. För att projektets mål skall kunna infrias är det nödvändigt att dessa många mjuka faktorer kompletteras med hårda fakta om byggnadernas beskaffenhet.”

Ärendet

Direktören anmälde förvaltningens förslag i tjänsteutlåtande.
Sociolog och medicine doktor Karin Engvall från Uppsala universitet föredrog ärendet.

Yrkanden

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) med instämmande av ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) yrkade enligt förvaltningens förslag att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. godkänna anmälan av rapporten
2. uppmana Stockholms byggbolag att använda Stockholms inomhusmiljöenkät och uppdaterade referensvärden i samband med nybyggande och ombyggnad
3. uppdra åt miljöförvaltningen att utveckla metoder för urval av tillsynsinsatser i flerbostadshus med underlagsrapporten som ett stöd
4. överlämna rapporten till olika myndigheter och intresseorganisationer inom byggsektorn.

Ordföranden Ulla Hamilton (m) med instämmande av ledamoten Karin Karlsbro (fp) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulles besluta

1. bifalla förvaltningens förslag till beslut i punkten 1,
2. avslå förvaltningens förslag till beslut avseende punkterna 2, 3 och 4
3. därutöver anföra följande.

”Det framgår av ärendet att detta är ett pågående projekt i två delar vars andra hälft kommer att redovisas under hösten år 2007. Eventuella slutsatser är beroende av resultaten från båda undersökningarna och vi finner det därför svårt att ta ställning till rapporten i detta skede. Rapporten kompletteras med uppgifter om socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Detta är komplex materia och värderingsgrunderna är många varför analysen kan komma att variera mycket utifrån vilka faktorer man väljer att fokusera på. För att projektets mål skall kunna infrias är det nödvändigt att dessa många mjuka faktorer kompletteras med hårda fakta om byggnadernas beskaffenhet.”

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt miljö- och hälsoskyddsnämnden utan omröstning bifalla ordföranden Ulla Hamiltons yrkande.

Reservationer

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) med hänvisning till sitt yrkande.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) samt tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v).

”Rapporten om 3H projektet ger oss viktig kunskap om bostäder, en del oroar och måste arbetas vidare med av olika aktörer. Det är beklämmande att notera att ny kunskap om ett så viktigt område aldrig kommit fram om inte satsningar under det grön-röda styret gjorts genom miljömiljarden.”

§ 8

Miljöbokslut 2002 – 2006

Uppföljning av Stockholms miljöprogram

Dnr 2006-003133-203

Direktören anmälde förvaltningens förslag i tjänsteutlåtande den 22 maj 2007.

Webbredaktören Mikael Lindell redovisade innehållet i miljöbokslutet.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. godkänna miljöbokslutet
2. överlämna bokslutet till kommunstyrelsen med förslag om att detta godkänns av kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) samt tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v).

”Uppföljningen av Miljöprogrammet 2002-2006 visar att det går att vända negativa miljötrender om man arbetar strategiskt och säkerställer att så många aktörer som möjligt går åt rätt håll. Det är mycket glädjande att miljöarbetet under denna tidsperiod t ex medverkat till minskade utsläpp av föroreningar i mark och vatten, och att fler använder kollektivtrafiken för resor in och ut ur staden.

Bokslutet visar också på att en rad miljöproblem består, grönytor minskar, energianvändningen ökar och trafikens utsläpp minskar inte utan är alltså den största orsaken till föroreningar i luft, mark och vatten. Partikelhalterna i luften, skolornas inomhusmiljö och miljöanpassad upphandling är frågor som kommer ha stor aktualitet framöver. Med den borgerliga majoritetens nuvarande politik kommer dessa problem tyvärr knappast minska.

Vi är oroade av att det blir svårare att nå målen efter den kraftiga neddragningen inom miljöförvaltningen som nu skett, samtidigt som man tydligt gjort klart att det är här på facknämnden som kompetens och ansvar ska finnas. En mer ambitiös miljöpolitik i staden och ytterligare resurser för miljöarbetet krävs om staden ska kunna uppfylla målen.”

§ 9

Svar på Per Ankersjös skrivelse angående miljökontroll av lekplatser i staden Dnr 2007-002909-249

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt

1. avstyrka förslaget om miljökontroll av lekplatser i staden
2. överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ärendet

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 16 maj 2007.

Yrkanden

Ordföranden Ulla Hamilton (m) yrkade enligt förvaltningens förslag att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. avstyrka förslaget om miljökontroll av lekplatser i staden
2. överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. uppdra åt förvaltningen att omedelbart inleda ett samarbete med trafikkontoret och Vägverket i syfte att ta fram ett förslag till åtgärder för att minska partikelemissionerna i enlighet med nedanstående
3. därutöver anföra följande.

”Det är beklagligt att inte miljöförvaltningen har ekonomiska resurser att kontrollera luften i lekparker där barn ofta befinner sig. De små barnen, de som knappast själva kan välja, är givetvis den allra viktigaste kategorin att skydda. Att ignorera detta är helt oacceptabelt.

Miljöförvaltningen har kartlagt de gator som är mest förorenade av biltrafiken och med för hög partikelhalt. Att lekparker som ligger vid dessa gator också har för höga halter av partiklar är väl knappast en gissning utan snarare ett faktum. Det finns följaktligen redan en karta över troliga platser där föroreningarna är värre än på andra platser i staden. Miljöförvaltningen bör snarast kontakta stadsdelsnämnderna runt de mest förorenade gatorna för att höra efter om det finns lekparker i anslutning till dessa och informera de verksamhetsansvariga om situationen.

Att en långsiktig lösning på trafiken och partikelhalterna i Stockholm, helt enligt miljöförvaltningens ambitioner, måste komma till stånd är uppenbart. Ett förslag till hur man med en kombination av informationsinsatser och ekonomiska styrmedel kan åstadkomma detta måste omedelbart tas fram, lämpligen i samverkan med trafikkontoret och Vägverket.

Tills vidare bör man klarlägga hur det ser ut vid lekplatserna vid vägar med hög partikelhalt. Är det för hög partikelhalt måste åtgärder vidtas. Barnens hälsa och framtid måste alltid väga tyngst.”

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt miljö- och hälsoskyddsnämnden utan omröstning bifalla ordföranden Ulla Hamiltons yrkande.

Reservationer

Ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) med hänvisning till sitt yrkande.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v).

”Miljöpartiet har i kommunstyrelsen föreslagit att bl a miljöförvaltningen ges i uppdrag att informera bättre kring hälsoproblematiken av värdena med partiklar och kvävedioxider i många gatumiljöer i Stockholm, bl a för att barnfamiljer ska få bättre kunskap. Vi menar att de beräkningar som luftvårdsförbundet gjort ger en tydlig bild av problemet och att insatser bör läggas på åtgärder.

Stockholmarna, och inte minst de nu med viss rätta oroliga småbarnsföräldrarna, har rätt att få veta varför den borgerliga majoriteten inte börjat genomföra de åtgärder som finns fastslagna i åtgärdsprogram eller verkar för att regeringen ger möjlighet till att avgifter på dubbdäck införs som är en utpekad effektiv åtgärd.”

§ 10

Motion (2007:10) av Per Ankersjö (c) om framtagande av en strategi för att komma tillrätta med Stockholms rättproblem

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2007-002458-217

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 24 maj 2007.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. avstyrka förslaget om framtagande av en strategi för att komma tillrätta med stadens rådande rättproblem.

§ 11

Överklagande av länsstyrelsens beslut att inte mildra utsläppsvillkor för Octapharma AB

Remiss från Miljödomstolen

Dnr 2006-005019-300

Skr

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 28 maj 2007.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. att som svar på remissen tillstyrka bifall till överklagandet samt att överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 12

Beredning inför regeringens tillåtlighetsprövning enligt 17 kap miljöbalken - Vägutredning effektivare Nord-Sydliga förbindelser

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2007-002657-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt

1. i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföra följande.

”Förvaltningen för ett resonemang utifrån en nyligen publicerad rapport från KTH. Vi anser att resonemanget förvisso är intressant men anser att det är för långsökt att låta det ingå som bedömningsunderlag i denna fråga. Andra stycket under rubriken ”Koldioxidutsläppen ökar”, på sidan 9 i förvaltningens tjänsteutlåtande bör därför utgå.”

Ärendet

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 24 april 2007.

Yrkanden

Ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) yrkade enligt förvaltningens förslag att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ordföranden Ulla Hamilton (m) med instämmande av Karin Karlsbro (fp) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföra följande.

”Förvaltningen för ett resonemang utifrån en nyligen publicerad rapport från KTH. Vi anser att resonemanget förvisso är intressant men anser att det är för långsökt att låta det ingå som bedömningsunderlag i denna fråga. Andra stycket under rubriken ”Koldioxidutsläppen ökar”, på sidan 9 i förvaltningens tjänsteutlåtande bör därför utgå.”

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. att i första hand återremittera ärendet för ordentlig beredning av förvaltningen
2. att om återremissförslaget inte vinner bifall, avslå förslaget och lämna remissen utan eget ställningstagande från nämnden
3. därutöver anföra följande.

”Det förvaltningsutlåtande som nämnden fått angående tillåtlighetsprövningen av Förbifart Stockholm är undermåligt utformat, resonemangen går på ställen emot varandra och flera uttalanden saknar helt underbyggnad som gör att de kan värderas. Det rättsliga utlåtandet är häpnadsväckande i sin slutsats att riksintressen inte utgör något som helst hinder för motorvägsbygget eftersom det är en ”normal utveckling av tätort”. En sådan tolkning gör flera av miljöbalkens skyddsregler meningslösa. Det är då tillfredsställande att vid fråga få veta att det inte är någon av förvaltningens anställda jurister som skrivit denna del.

Det är uppenbart att ärendet inte hunnits med att hanteras på riktigt sätt. Ärendets natur är sådant att nämnden antingen måste säkerställa en ny beredning, eller att nämnden inte lämnar remissvar på detta ärende.”

Tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. att i första hand återremittera förslaget
2. att i andra hand om återremissförslaget inte vinner bifall, avslå förslaget och lämna remissen utan eget ställningstagande från nämnden
3. därutöver anföra följande.

”Vi vill återremittera förslaget då vi anser att det bygger på svagt underlag. I miljöförvaltningens tjänsteutlåtande anges att miljöbalken inte utgör hinder för att godkänna alternativ Förbifart Stockholm, med hänvisning till att den utgör en normal utveckling av tätort, som kan innebära att undantag görs. Gabriel Michanek, professor i miljö- och naturresursrätt i rättsvetenskap, har granskat Förbifartens förhållande till miljöbalken. Han kommer till en annan slutsats än förvaltningen. Michanek menar att en bokstavlig tolkning av att utveckling av tätort berättigar all typ av verksamhet undergräver miljöbalken som sådan, vars övergripande syfte är att främja en hållbar utveckling. En enligt Michanek mer rimlig tolkning är istället att tillgängliga alternativ ska beaktas: ”...;om ett alternativ i huvudsak uppfyller samma ändamål utan att skada de intressen som balken avser att skydda, så främjas en hållbar utveckling om det alternativet väljs.”

Att se Förbifart Stockholm som den enda möjligheten att utveckla tätorten Stockholm ter sig ganska absurt i skenet av den heta klimat- och miljödebatt som hållit i sig i mer än ett halvår. Det är uppenbart att Förbifarten innebär att vi ytterligare låser in oss i ett transportsystem som är långsiktigt ohållbart. Det är märkligt att miljöförvaltningen inte reagerat på detta.

Mälarens sjöar och stränder är av riksintresse med hänsyn till dess natur- och kulturmiljövärden. I Vägverkets Miljökonsekvensbeskrivning av Förbifarten konstateras bland annat att den sammantagna negativa konsekvensen för landskapskaraktären och kulturmiljön är stora. Michaneks slutsats är att Förbifarten strider mot miljöbalken i flera paragrafer.

Att minska biltrafiken är den enskilt viktigaste åtgärden vi kan göra för att få ner utsläppen och minska klimatpåverkan. Storskaliga motorvägssatsningar leder till ökad vägtrafik, vilket ger ökade utsläpp. Framtidens trafiklösningar måste därför istället vara att bygga ut kollektivtrafiken. Genom att den så kallade Förbifart Stockholm byggs kommer bilåkandet att öka och därmed också utsläppen av koldioxid. Enligt Vägverkets första miljökonsekvensbeskrivning kommer koldioxidutsläppen att öka med fem procent i Stockholms län som resultat av detta. Som en jämförelse ledde försöket med trängselavgifter till en nedgång i länet med två procent. Effekterna från trängselavgifter kombinerade med ökad kollektivtrafik skulle alltså snabbt ätas upp. Detta samtidigt som Sverige genom EU har förpliktigt sig till att sänka sina utsläpp med 30 procent.

Den samhällsekonomiska analysen av Förbifarten har fått kritik från många håll. En rapport (*Reflektioner på samhällsekonomiska analyser i allmänhet och på kalkylen för nord-sydliga förbindelser i Stockholm i synnerhet*) från KTH våren 2007 tar upp en rad brister i den tidigare gjorda samhällsekonomiska analysen av en nord-sydlig förbindelse.

Rapporten pekar bland annat på att miljöaspekter ofta får ett begränsat genomslag i samhällsekonomiska analyser. Detta trots transportsektorns stora miljöpåverkan och trots de klimatpolitiska mål som riksdagen har beslutat om. En av orsakerna är att man prissätter miljöpåverkan mycket lågt och att man inte räknar med utsläpp från byggande av vägarna, drift och underhåll och byggande av nya bilar som trafikerar vägen och produktion av bränsle. En annan nyligen publicerad studie visar på att denna indirekta energi för Södra Länken är dubbelt så stor som energin för själva vägtransporten.

Rapporten pekar också på att den ursprungliga samhällsekonomiska analysen inte har räknat in trängselavgifter i Stockholm. Nu vet vi att trängselavgifterna ska återinföras och rapporten visar att med trängselavgifter så är varken alternativen Förbifart Stockholm eller Diagonal Ulvsunda längre samhällsekonomiskt lönsamma, även om man då inte räknar in de miljöaspekter som här nämnts.

I den samhällsekonomiska analysen har heller inte priset för de naturintrång byggena medför räknats in.

I Naturskyddsföreningens remissvar lyfts kritik mot hur viktiga omvärldsfaktorer negligerats i bedömningen av det så kallade Noll-alternativet. En av dem är just trängselavgifterna, som inte beaktas i detta alternativ trots att de återinförs redan till sommaren. Kostnadsökningar för vägbyggen har inte uppdaterats. Det faktum att klimatpolitiken kräver högre bensinpriser och på längre sikt mindre transportbehov har inte beaktats. Sammantaget har detta lett till att den samhällsekonomiska lönsamheten för en ny väg har överskattats i kalkylen.

Förbifartens effekter på regionens struktur och totala transportbehov har heller inte beaktats ordentligt. Vägen skulle stimulera ett alltmer utglesat bebyggelsemönster med ökade transportbehov och försämrat underlag för kollektivtrafik.

Vägverkets egen fyrstegsprincip, som bygger på att utbyggnad av väg är det sista alternativet och att man i första hand bör titta på hur befintligt vägnät kan användas mer effektivt, är föredömlig. Det är därför underligt att kombinationsalternativet fått en så undanskymd plats. Att med hjälp av trängselavgifter och en rejäl kapacitetshöjning i kollektivtrafiken utnyttja befintliga vägar bättre och dessutom minska de totala transportbehoven vore både samhällsekonomsikt och miljömässigt mycket mer effektivt.

Att satsa på ökade vägutbyggnader är att backa in i framtiden. Stockholms län behöver mer och billigare kollektivtrafik så att det blir än lättare för de som i dag åker bil att ställa bilen hemma.”

Propositionsordning

Ordföranden tog först upp de framställda återremissyrkandena.

Efter framställda propositioner på bifall till eller avslag på detta yrkande beslöt nämnden utan omröstning avslå detsamma.

Ordföranden tog därefter upp övriga yrkanden dels sitt eget dels ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) yrkande dels vice ordföranden Åsa Romsons (mp) med instämmande av tjänstgörande ersättaren Tina Krats (v).

Efter framställda propositioner om bifall till eller avslag på dessa yrkanden, beslöt nämnden utan omröstning bifalla ordförandens yrkande.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt alltså att

3. i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut
4. därutöver anföra följande.

”Förvaltningen för ett resonemang utifrån en nyligen publicerad rapport från KTH. Vi anser att resonemanget förvisso är intressant men anser att det är för långsökt att låta det ingå som

bedömningsunderlag i denna fråga. Andra stycket under rubriken ”Koldioxidutsläppen ökar”, på sidan 9 i förvaltningens tjänsteutlåtande bör därför utgå.”

Reservationer

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) med hänvisning till sina yrkanden.

Ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) med hänvisning till sitt yrkande.

Tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) med hänvisning till sina yrkanden.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp).

”Innan en vidare planering för motorvägutbyggnad som Nord-Sydlig förbindelse i Stockholm görs måste trängselavgifter och utbyggd kollektivtrafik genomföras. Först då kan man ta ställning till om vägförbindelserna över Mälaren behöver byggas ut eller om styrande åtgärder och kollektivtrafiksatsningar räcker för att få god framkomlighet. Detta överensstämmer med den fyrstegsprincip som ska vägleda Vägverket i deras arbete, men som inte har tillåtit påverka planeringen i detta projekt.

På det underlag som finns kan konstateras att särskilt Förbifart Stockholm innebär ett antal stora problem. För det första är projektet kraftigt samhällsekonomiskt olönsamt. För varje ny kalkyl som görs över kostnaden för leden stiger prislappen och är nu uppe på hissnande 20 miljarder kronor, en summa som inte på långa vägar uppvägs av den nytta vägen genererar. Förbifart Stockholm kommer om den byggs förstöra stora naturvärden. För det andra planeras leden över ett av de mest kulturhistoriskt värdefulla områdena i Sverige och kommer leda till en irreversibel utarmning av vårt kulturarv. Dessutom kommer leden dras på bro genom ett av Stockholms stads mest värdefulla naturområden, Naturreservatet Grimsta. Grimsta naturreservat är än så länge den platsen i Stockholms stad som har lägst bullernivåer. När en sexfilig motorled dras rakt in i reservatet kommer detta värde vara utplånat. Också Järvafältet kan komma att påverkas negativt.

Förbifart Stockholm kommer om den byggs också leda till en utglesad stadsstruktur och motverka stadens arbete att bygga en tät stad. Leden gynnar glesa bostadsområden längre från regioncentrum där bilpendling till centrala delar av staden varje dag är det vanliga transportsättet. Detta skapar fullständigt ohållbara resmönster och omöjliggör såväl de klimatåtaganden Sverige gjort i internationella sammanhang som de lokala och regionala miljömål som satts upp. Förbifart Stockholm är därför inte förenlig med ett långsiktigt hållbart transportsystem.”

§ 13

Åtgärder för att minska emissionerna av partiklar från slitage och uppvirvling från vägtrafiken

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2007-003216-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt

1. godkänna förvaltningens yttrande som svar på remissen.

Ärendet

Förvaltningens förslag till yttrande framgick av tjänsteutlåtande den 28 maj 2007.

Yrkanden

Ordföranden Ulla Hamilton (v) med instämmande av ledamoten Karin Karlsbro (fp) yrkade enligt förvaltningens förslag att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. godkänna förvaltningens yttrande som svar på remissen.

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. att som svar på kommunstyrelsens remiss godkänna miljöförvaltningens tjänsteutlåtande med följande tillägg

”Det är bra och viktigt att problemet med partikelemissioner sätts på dagordningen. Utredningen och förvaltningens svar är mycket bra och sätter fokus på ett flertal konkreta åtgärder för att minska partikelhalterna. Det gäller bland annat sänkta hastigheter, avgifter för dubbdäcksanvändning och en aktiv parkeringspolitik.

Det är glädjande att Vägverket anser att regeringen snarast bör skapa förutsättningarna för att införa avgifter på dubbdäck. I ett antal norska storstäder har man infört avgifter för användandet av dubbdäck något som har fört till minskat användande och förbättrad luftkvalitet. Stockholms stad ska därför verka för att ett avgiftssystem för dubbdäck kan införas i Stockholm. Vägverket bör därför även framföra en hemställan till regeringen så att de kommuner som önskar får möjlighet att införa avgiftssystem för dubbdäck.

Vi stödjer förvaltningens förslag att ytterligare studera hur sänkta hastigheter kan ge minskade partikelhalter. Det är också viktigt att i samband med detta titta på hur 30-zonerna kan utvidgas.

Att ha en parkeringspolitik som leder till minskad personbilstrafik ingår i regeringens åtgärdsprogram från år 2004. Miljöförvaltningen och trafikkontoret bör gemensamt ge förslag på konkreta åtgärder.”

Ledamoten Eva Louise Erlandsson Slorach (s) yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. godkänna förvaltningens yttrande som svar på remissen
2. uppdra åt förvaltningen att omedelbart inleda ett samarbete med trafikkontoret och Vägverket enligt nedanstående
3. därutöver anföra följande.

”Emissionerna av partiklar från slitage och uppvirvling från vägtrafiken är en av de mest uppmärksammade hälsoriskerna just nu. Tyvärr görs för lite för att komma tillrätta med dem. Ingen betvivlar idag att dubbdäcksanvändningen är en av de viktigaste faktorerna för att påverka partikelmängden.

I Stockholms stad har Vägverket främst funktionen av sektorsmyndighet och väghållare för några av de större trafikanläggningarna inom kommunens gränser. Den dominerande väghållaren är dock Stockholms stad. Miljöförvaltningen bör omedelbart initiera ett samarbete med trafikkontoret och Vägverket i syfte att ta fram ett konkret förslag till hur man med en kombination av information och ekonomiska styrmedel kan få ner partikelhalterna i Stockholm.”

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt miljö- och hälsoskyddsnämnden utan omröstning bifalla ordföranden Ulla Hamiltons yrkande.

Reservationer

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v) med hänvisning till sitt yrkande.

Ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) med hänvisning till sitt yrkande.

Särskilt uttalande

Ordföranden Ulla Hamilton (m) ledamöterna Lennart Jansson (m), Torbjörn Erbe (m), Daniel Valiollahi (m), Per Ola Bosson (m) och Karin Karlsbro (fp) samt tjänstgörande ersättaren Ulf Linder (m).

”Vägverkets bedömning är att den enskilt viktigaste åtgärdsalternativet för att minska partikelhalterna är att minska dubbdäcksslitaget. Staden arbetar aktivt med denna fråga på olika sätt och avser att fortsätta med det. Frågan att minska dubbdäcksanvändningen löses varken med dubbdäcksförbud eller med dubbdäcksavgift utan det handlar istället om att skapa incitament och förmedla information om alternativa vinterdäck för att åstadkomma att varje bilägare kan göra ett aktivt val utifrån behov.”

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 14

Redovisning av miljömiljardsprojektet INFA-information om farligt avfall Dnr 2005-003447-205

Direktören anmälde förvaltningens förslag i tjänsteutlåtande den 29 maj 2007.
Intendenten Nanna Spett informerade om projektarbetet.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslöt enligt förvaltningens förslag att

1. godkänna slutrapporteringen av INFA-projektet
2. överlämna rapporten till Miljömiljarden.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s) och Godfrey Etyang (s) samt tjänstgörande ersättaren Tina Kratz (v).

”Det här är ett exempel på ett metodutvecklings- och informationsarbete som möjliggjorts tack vare Miljömiljarden. Tyvärr är det också exempel på ett proaktivt arbetssätt som det inte kommer att finans utrymme för i framtiden mot bakgrund av nämndens kraftfulla besparingsbeting.”

§ 15

Övrigt

Åsa Romson har en fråga om mail till förvaltningen Rostugnen 6 i Bromma. Karin Lundberg skickar det till förvaltningen.

§ 16

Förvaltningschefens information

Månadsrapport om ekonomi

Direktören anmälde rapporten och redovisade kortfattat läget.

Utfall av prövning i domstolar m.m.

Direktören anmälde den utdelade promemorian och anmärkte att med Miljööverdomstolens beslut att inte medge prövningstillstånd i Gröna Lund-ärendet gäller fr o m nu miljödomstolens fastställda krav för tivoliverksamheten.

§ 17

Avslutning

Ordföranden önskade nämnden och förvaltningen trevlig sommar.

Vid protokollet:

Ingegerd Ström